

21. februar 2007, er beskrevet i forarbejderne til loven. Det fremgår af forarbejderne, at det er væsentligt, at overtrædelser bliver sanktioneret konsekvent og føleligt, og at det daværende bødeniveau generelt blev vurderet som værende for lavt, så der ikke var den fornødne præventive effekt.

De vejledende normalbødestørrelser i lovforslaget varierer mellem 1.500 kr. og 40.000 kr., således at bødestørrelsen stiger i takt med, at risikoen for fødevarer-sikkerheden øges. På nogle områder var der tale om en fordobling eller mere af de hidtil gældende bødestørrelser. De vejledende normalbødestørrelser er fastsat med udgangspunkt i en enkelt førstegangsovertrædelse i en mindre virksomhed. Ved fastsættelse af den endelige bødestørrelse skal der altid tages hensyn til eventuelle formildende eller skærpene omstændigheder samt virksomhedens omsætning. Det skal understreges, at spørgsmålet om, hvilken straf der skal fastsættes i det enkelte tilfælde, naturligvis fortsat i sidste instans beror på domstolens konkrete vurdering af samtlige sagens omstændigheder.

Forarbejderne angiver den vejledende normalbødestørrelse, som i forbindelse med sagsbehandlingen skal anvendes ved udstedelse af bødeforlæg og ved anmeldelse af overtrædelser til politiet.

Fødevarestyrelsen har i forbindelse med lovforberedelsen hørt en lang række organisationer m.v. vedrørende erfaringerne med de højere bødestørrelser og instruksen om mere konsekvent bødesanktionering, samt om laboratoriernes oplysningspligt.

Høringen har givet et klart og generelt billede af, at organisationerne er utilfredse med såvel bødestørrelserne som den konsekvente bødesanktionering. Bødestørrelserne og konsekvent bødesanktionering har ingen eller delvis præventiv effekt ifølge flertallet af organisationerne, mens et mindretal er af den opfattelse, at skærpelserne har en præventiv effekt. Bemærkningerne kan i øvrigt sammenfattes således:

- Skærpelserne rammer meget bredere end de ”brodne kar”, som de var tiltænkt at ramme. Den praktiske gennemførelse af skærpelserne er gået ud over det, som var forudsat i den ovenfor beskrevne plan.
- Skærpelserne er ikke i tråd med anvendelse af den nødvendige sanktion og betyder i nogle tilfælde, at sanktionen er ude af proportioner i forhold til overtrædelser.
- Skærpelserne rammer i høj grad overtrædelser af mere administrativ karakter, f.eks. manglende dokumentation af egenkontrol, hvilket flere høringsparter ikke mener burde være tilfældet.
- I forbindelse med valg af sanktion og bødestørrelse burde der i langt højere grad sondres mellem forsæt-

lige og ”lejlighedsvis”/uagtsomme overtrædelser, og om overtrædelserne har fødevarer-sikkerhedsmæssige konsekvenser eller ej.

- Bødestørrelserne og den konsekvente bødesanktionering er ikke tilstrækkeligt fleksible, bl.a. i forhold til forskellen mellem små og store virksomheder.
- Skærpelserne har skabt mistillid mellem virksomheder og fødevarer-kontrollen. Dette vanskeliggør bl.a. den øgede dialog mellem virksomhederne og kontrollen, som der er lagt op til i fødevarerforliget, der blev indgået mellem regeringen og samtlige partier den 31. maj 2007. Mistilliden kan således også bevirke, at færre virksomheder overholder reglerne.

Nogle organisationer påpeger, at de uheldige virkninger af skærpelserne forstærkes ved, at fødevareregionerne ikke sanktionerer ensartet. Derudover nævner enkelte organisationer det som et problem, at der ikke kan klages over et bødeforlæg i det administrative system.

Organisationerne og virksomhederne har forskellige synspunkter, men det står klart, at langt det overvejende flertal finder, at såvel konsekvent bødesanktionering som de højere bødestørrelser – og ikke mindst kombinationen – har en række negative og utilsigtede virkninger.

Forbrugerrådet er efterfølgende fremkommet med bemærkninger i forbindelse med høring af lovforslaget. Bemærkningerne fra Forbrugerrådet tager stilling til de forslag til ændringer, der præsenteres senere i dette afsnit, og kan sammenfattes således:

- Forbrugerrådet er på nuværende tidspunkt ikke enig i en ophævelse af nultolerancen, f.eks. bør man først tage stilling til nedsættelse af bødestørrelser for mindre virksomheder, når der foreligger mere statistisk materiale. Konsekvensen af forslaget vil være, at der stort set ikke gives bøder.
 - Ophævelsen af nultolerancen vil medføre, at der ikke længere bødesanktioneres ved førstegangsovertrædelser af en række alvorlige overtrædelser.
 - Sammenfattende mener Forbrugerrådet, at de skærpede bøder (og måske den konsekvente bødesanktionering) har haft en meget positiv indvirkning på de dele af branchen, der havde størst problemer med at følge reglerne.
- Evalueringen af nultoleranceplanen indeholder bl.a. en vurdering af statistisk materiale vedrørende udviklingen i antallet af kontrolresultater samt udviklingen i antallet af bøder og politianmeldelser indenfor udvalgte lovgivningsområder. Tallene fra 1. kvartal 2008 viser en begyndende tendens til stigning i antal-